

ABONAMENTUL:

Pe un an . . . 24 Cor.
Pe o jum. de an 12 "
Pe trei luni . . . 6 "
Pentru România şi străinătate:
Pe un an . . . 40 lei.
Pe o jum. de an 20 "

TELEFON N. 326.

GAZETA TRANSILVANIEI

ZIAR POLITIC NAŢIONAL.

REDACTIA
ŞI ADMINISTRATIJA
Târgul Inului Nr. 30

INSERATELE
se primesc la adminis-
traſie. Preţul după tarif
şi învalia.

Manuscrisele nu se în-
napoiază.

La momentul potrivit.

În jurul acţiunii militare a României s'a ivit credinţa, că România se va desface de alianţa triplă şi se va alătura la statele din acordul triplu. Ştirea aceasta a fost răspândită de ziaristică şi a devenit verosimilă prin mai multe împrejurări. Se spune, că România a făcut mobilizarea la îndemnul şi stăruinţa rezidentului rus şi francez dela Bucureşti şi România a pus în mişcare oastea sa contra Bulgariei, care acum trece de aliată a Austro-Ungariei. Pe lângă aceasta opinia publică în ţară e duşmănoasă faţă de Austro-Ungaria, ceea-ce s'a văzut şi din demonstraţiile antiaustriace, înscenate la Bucureşti şi în alte locuri.

Motivele de felul acesta, în parte exagerate, nu pot servi la încheierea sau desfacerea legăturilor politice. În politică hotărăşte calculul rece, lipsit de sentimentalism şi comunitatea intereselor în prezent şi în cât se poate prevedea, şi în viitor.

Pe aceasta bază stau şi bărbăţii politici ai României şi cum se vede, ei nu voiesc o desfacere a României dela triplă-alianţă. Se adevăreşte aceasta din declaraţiile, ce s'au făcut zilele trecute şi din dispreţul demonstraţiilor anti-austriace. Dacă România a mobilizat contra Bulgariei, a făcut acest pas pentru că aşa i-au pretins interesele. România a mobilizat nu ca să facă pe placul Rusiei, nici ca să demonstreze contra Austriei, ci a mobilizat pentru că aşa a fost situaţia, creată de împrejurări. Şi dacă acest pas nu a displicut Rusiei, e o întâmplare produsă tot de jocul împrejurărilor, în special de procedul nesocotit al Bulgariei.

În cercurile diplomatice se ştie bine acest lucru. De aceea vedem, că Austria oficială, cu tot strigătul obraznic al unor ziare evreeşti şi maghiare, că România a intrat în apele ruseşti, apreciază atitudinea României ca favorabilă şi neschimbată faţă de triplă alianţă şi e gata a o sprijini asemenea unei aliata.

„Frankfurter Ztg.“ d. e. e informat din Viena, că guvernul austro-ungar n-a lăsat nici o îndo-

ială la Sofia asupra faptului, că în conflictul româno-bulgar Austria este cu totul pe partea României.

Mai departe, zilele aceste M. Sa s'a exprimat în un cerc mai intim militar, că ţine foarte mult la România şi la alianţa ei.

N-avem motive a ne îndoi în aceasta declaraţie, căci bătrânul nostru monarh ştie preţul României, pentru vitalitatea poporului ei, pentru progresele ce le face şi mai pe sus de toate, ca forţă militară, pentru cele 600 mii de baionete.

Dar tot din cauzele aceste România e apreciată favorabil şi din partea statelor triplului acord. Ele cu plăcere ar ademeni-o să intre în alianţa lor. În deosebi Franca şi Rusia. Una este însă sigur că pe ori care parte ar fi România, în un conflict mare slav-francez şi german, ea va apăsa greu în cumpăna războiului.

Ce atitudine va lua România în viitor, nu este locul a o discuta aci. Şi nici nu suntem competenţi a deschide o astfel de discuţie. Bărbaţii de stat ai României vor şti să se orienteze conform intereselor ţării.

Dar ceea-ce putem constata este, că până acum România nu a arătat înclinarea de-a se desface dela triplă alianţă. În privinţa aceasta se fac simţite din ambe părţile, dar cum am văzut mai sus, cu daosebire din partea Austriei.

Ce va aduce viitorul apropiat nu putem şti, dar dacă România, precum credem, va rămânea fidelă triplului alianţă, în schimbul atitudinii ei loiale ea are dreptul să ridice un cuvânt la Viena. Şi momentul potrivit pentru aceasta se apropie. Probabil, că în timpul cel mai scurt va înceta zăngănitul armelor în Balcani. Se va face pace şi pe baza păcii se vor proiecta noi grupări de state şi se va încerca tot posibilul să se asigure durabilitatea păcii. Atunci îi revine României rolul, ce l-am amintit mai înainte.

Este ştiut, că guvernele Ungariei sunt cuprinse tot mai mult de tendinţa maghiarizării. Acestei tendinţe îi se subordonează toate rezioanele de stat. Şi în nizuinţa aceasta guvernele şi organele publice merg aşa de departe, încât prin măsurile forţate periclitează formal cultura etnică a popoarelor

nemaghiare, în special limba şi cultura noastră românească.

În acest punct trebuie să-şi ridice cuvântul România. Să ceară dela Viena garanţii reale, despre încetarea nenorocitei direcţii de maghiarizare a guvernelor ungare, care provoacă atâtea nemulţumiri, zguduiri şi lupte acerbe şi fără folos. Liniştea şi pacea durabilă nu mai atunci se va stabili, când vor înceta atentatele nesăbuite asupra culturii noastre, la care noi, ca ori ce popor conşciu de demnitătea sa, ţinem mai mult ca la viaţă.

În Ungaria lumea începe a se convinge tot mai mult, că maghiarizarea nu merge, că în curând va da faliment total. De câţiva ani s'a ivit un nou curent al celor grupaţi în jurul revistei „XX Szécsad“, care reprobă direcţia şovinistă şi consideră de periculoasă pentru patria maghiarizată forţată. Sistarea acesteia trebuie pretinsă. Prin aceasta ar avea şi Ungaria un mare folos, căci prin încetarea luptelor de desnaţionalizare ea ar face un mare pas înainte pe calea, pe care merg statele culte ale Europei.

Dar să fim bine înţeleşi. Nici prin gând nu ne trece, ca să contemplăm un amestec al României în afacerile interne ale Ungariei. Tot ce cerem prin intervenţia României este, să se garanteze o dezvoltare liberă şi neîmpedată a poporului românesc din patrie pe teren cultural-economic.

O intervenţie în felul acesta se impune României în momentul potrivit. O cer cu insistenţă interesele superioare ale neamului românesc.

Urcarea contingentului. Din cercurile militare se anunţă, că iarăşi a devenit actuală urcarea contingentului militar. În loc de 50 mii de recruţi, se cer acum 60 mii. Guvernele au făcut obiecţiuni contra acestui proiect din cauze financiare. În chestiunea aceasta se va ţinea în curând un consiliu ministerial comun la Viena.

Episcopul renegaţilor. Episcopul renegaţilor de Hajdudorog, Miklóssy, va fi hirtuit cu mari serbări şi introdus în oficiu, în 14 Octombrie c. Serbările vor avea loc în Hajdudorog şi la actul hirotonirii iau parte prelaţi catolici şi gr. cat. ruteni.

Tâmbălău patriotic!

Armata română în Bulgaria.

Spre Varna! — Protestele Bulgarilor. — Mobilizare—model.

Armatele române sunt în plină înaintare. Ştirile ultime transmise străinătăţii spun, că după ocuparea oraşului Balic avangarda română a luat direcţia spre portul Varna, unde o parte a populaţiei împreună cu câteva detaşamente bulgare au tras focuri asupra Românilor. Până în momentele de faţă n-avem încă amănunte asupra înaintării armatei spre Varna, nu este însă eschis ca acest oraş să fi fost deja pus sub stăpânire românească.

La Sofia domneşte un hal nemaipomenit. Sunt chiar ştiri, cari spun că în Sofia se lucrează zi şi noapte la întărirea oraşului fiind temeri că armatele sârbeşti, greceşti şi româneşti nu se vor opri în calea lor până la Sofia, unde vor să dicteze condiţiile păcii. În împrejurările aceste face o impresie de tot ridicolă protestul nepunctuos, pe care l-a făcut ministrul Bulgariei la Paris Stancioff în contra trecerei armatei române pe pământul bulgăresc.

Bulgarii, cari au declarat că pornesc războiul pentru salvarea creştinilor şi provoacă un războiu cu creştinii pentru ca să stăpânească creştini de alt neam; bulgarii cari au atacat prin surprindere nepermisă pe foştii aliaţi; bulgarii, cari terorizează, schinguesc şi desonorează populaţiile creştine pe unde trec în fuga lor,—bulgarii aceştia îndrăznesc să protesteze în privinţa purtării leale a României!

Sunt douăzeci de zile de când guvernul din Sofia, şi toate guvernele Europei au fost înştiinţate, că România nu se mulţumeşte cu soluţia dela Petersburg şi dacă în folosul păcii nu trece imediat la acţiune, să se ştie, că îndată ce se va turbura din nou pacea în Balcani, România va şti să-şi impue voinţa.

Să putea oare să mai stea România cu braţele încrucişate? Ar fi fost o crimă faţă de viitorul neamului românesc.

Europa întreagă a înţeles atitudinea României şi aprobă acţiunea armatei române, iar România

îşi va îndeplini neturburată şi fără să se îngrijească de atitudinea necinstită a guvernului din Sofia, misiunea sa, luând teritoriul pe care l-a cerut şi împiedecând să se schimbe situaţia în Balcani în privinţa intereselor României.

Armatele române înaintează şi vor înainta până unde guvernul din Bucureşti va crede că este necesar să înainteze. Nu este vina României, dacă forţa bulgarilor nu este egală cu grandomania lor şi că ei nu sunt în stare să opue rezistenţă.

Armata română este gata de luptă — căci pentru luptă a trecut Dunărea şi este sigură de victorie, fiindcă este o armată, care a fost pururea victorioasă. Armata română nu are nevoie de victorii de recomandare sau pentru reabilitare. Poporul român are un trecut care îl pune alături cu cele mai glorioase neamuri.

Ca o dovadă a organizării perfecte a armatei române şi în acelaşi timp ca o pildă strălucitoare de însufleţire patriotică poate servi şi următorul comunicat oficial al ministrului român de războiu apărut luni:

„Repeziţiunea executării operaţiunilor de mobilizare a întrecut toate aşteptările; s'au prezentat din primele zile de mobilizare un număr îndoit de oameni peste ceea ce era nevoie.

„Cum toate măsurile fuseseră din vreme luate, mobilizarea s'a efectuat mai curând de cum se prevedea şi aproape în jumătatea timpului cât i-a trebuit anul trecut armatei bulgare spre a se mobiliza.

Bogaţia în resurse de tot felul şi bunăvoinţa unită cu patriotismul populaţiei, au făcut să pună la dispoziţia armatei toate rechiziţiile de care a avut nevoie.“

Înaintarea armatei române.

La ultimele ştiri din nrul nostru de ieri am publicat comunicatele oficiale despre înaintarea trupelor române. Ultimul comunicat, în care ni s'a anunţat ocuparea întregului teritoriu dintre vechia frontieră şi linia Turlucaia—Dobrici—Balic inclusive aceste oraşe, s'a publicat la Bucureşti Duminică noaptea la 12 oare. Probabil că în decursul zi-

La moartea poetului St. D. Iosif.

Veniţi, viteji apărători ai ţării!
Veniţi, că sfânta zi a răsărit:
E ziua mare a reînălţării
Drapelului de gloanţe zdrenţuit!
Veniţi din toate unghiurile ţării
Să cucerim ce-avem de cucerit!

La arme cei de-un sânge şi de-o lege!
La arme pentru Neam şi pentru Regel!
Când Patria ne chiamă sub drapel,
Datori sunt toţi copiii ei s'alerge,
Să-l apere, să moară pentru el!

Ce credeţi voi, noroade nesătule,
Că nu ne poartă grijă Cel-de-sus?
N'am înfruntat noi năvăliri destule
Din Miază-Noapte, Răsărit şi-Apus?
Adună-Ţi, Rege, oştile şi du-le
La biruinţă aşa cum le-al mai dus!

La arme cei de-un sânge şi de-o lege!
La arme pentru Neam şi pentru Regel!
Când Patria ne chiamă sub drapel,
Datori sunt toţi copiii ei s'alerge,
Să-l apere, să moară pentru el!

Cu-al nostru sânge-am scris al nostru nume

În cartea glorioasă a trecut:
Şi mulţi duşmani ar vrea să ne su-
grume —
Dar până când mai stau Carpaţii scut,
Acel ce ne va şterge de pe lume,
Să ştie toţi, că încă nu-l născut!

La arme cei de-un sânge şi de-o lege!
La arme pentru Neam şi pentru Regel!
Când patria ne chiamă sub drapel,
Datori sunt toţi copiii ei s'alerge,
Să-l apere, să moară pentru el!

Să ştie toţi că un popor nu moare
Când veacuri a luptat necontenit —
Şi-i scris în cartea celor viitoare
Că va să vină ceasul preamărit
Când mădru străluci-va 'ntre popoare
Ca soarele, aici, în Răsărit!

La arme cei de-un sânge şi de-o lege!
La arme pentru Neam şi pentru Regel!
Când patria ne chiamă sub drapel,
Datori sunt toţi copiii ei s'alerge,
Să-l apere, să moară pentru el!

Discursul rostit la înmormântarea poetului de prof. N. Iorga.

Dintre aceia cari, la »Sămănătorul«, au dat acum 10 ani semnalul în-
toarcerii literaturii noastre la adevăr,

la sinceritate, la folosul pentru neam
şi pentru omenire, preşcând jucăria
unor oameni fără ocupaţie în mijlocul
de înviere al unui neam întreg şi de
afirmare a însuşirilor sale sufletesti
înaintea lumii întregi, — unul pleacă.
El se duce înainte de vreme, în acest
ceas al sunetului de goarne şi clopote,
al mişcării de oaste pe toate drumu-
rile ţării, de falfăire a celor dintâi
steaguri de luptă. Se duce când din
trenurile militare, acamlate cu un uriaş
entuziasm, răsună un cântec mai sus
decât toate celelalte, un cântec de în-
credere, de avânt, de îndemna la lupta
care răscumpără, curăţă şi înalţă, —
cântecul lui.

În jurul sicerului său sărac e as-
tăzi puţin lume. Dar îi va fi păstrat
acestui Arndt al nostru, acestei din-
tâi cântăreţ al unei noi energii către
o nouă glorie cel mai mare din daru-
rile dumnezeieşti: acela de a şti pierde
sufletul în uiaşul suflet al sutelor de
mii, al milioanei de oameni cari vor
merge mâine la jertfă cu versul lui pe
buze.

În istoria literaturii noastre se va
păstra o frumoasă pagină pentru acela
care, şcolarul al marelui Caragiale, a în-
văţat dela acesta două articole de crez,

pe care tineretul cellalt nu le ştie sau
nu le ştia îndeajuns: a fi cinstit faţă
de fondul şi de forma scrisorilor sale. A
nu spune decât ce este în tine şi a o
spune în forma care trebuie să fie, în
singura formă care trebuie să fie.

De aceea a scris puţin şi de aceea
a pus aşa de mult în ce a scris, de
aceea s'a pus întreg în aceste câteva
cărţi, cu toată durerea sa şi cu toate
curatele sale speranţe.

Ele vor trăi cât literatura noas-
tră. Nici o modă nu va distruge, nu va
întuneca măcar lumina sigură, caldă,
bună a scrisurii sale.

O lacrimă pentru om. Aceea pe
care ar fi voit o, sinceră şi discretă,
aşa cum desigur el şi-ar fi plâns prie-
tenii plecaţi înainte de dânsul.

Ce om drept, blând, bun! Ce su-
flet curat ca al sfinţilor! Ce prieten
fără păreche!

Şi orice-ar fi în ceasul acesta, o
zi e a lui, a omului despre care se va
vorbi an de an în viaţa noastră naţio-
nală, o zi în care oricine se va gândi
înainte de toate la superioara valoare
morală care s'a pierdut în acest om
cu totul şi cu totul superior.

Sol tânăr al Ardealului trăind
pentru ideal, crainic tânăr al războiu-
lui celui mare pentru dreptul nostru

întreg, prieten al cinstei, al muncii, al
jertfei, suflet ingereşc de credinţă ne-
burluită, de sfântă renunţare, înălţăte
sus în sunetul victorios al stropilor
tale în clipa când pământul patriei
primeşte biata ţărână obosită şi dure-
roasă a trupului tău martirizat!

Un incident mişcător.

Cetim în revista „Flacăra“:

Cei cari s'au ocupat de săvârşirea
acestei triste ceremonii, (înmormânta-
rea poetului Iosif) au uitat să ceară
învoire dela poliţie pentru trecerea
cortegiului pe calea Victoriei. Prin ur-
mare, în dreptul străzii Francin, doi
vardişti au oprit înaintarea drciului. În
vremea aceea, tocmai trecea un grup
de rezervişti cântând: »La arme«.

Atunci d-l Bogdan-Duică s'a apro-
piat de vardişti şi le-a spus:

— Ştiţi pe cine înmormântăm?
Pe acela care a scris: »La arme!«.

— Săracul! — au răspuns vardiştii
descoperindu-se.

Şi au lăsat cortegiul să treacă.

lelor de Luni și eri armata română a trecut peste această linie luând direcția spre linia Turtucaia—Varna. Aceasta se poate deduce și din faptul, că ministrul de război bulgar a dat Duminecă ordin telegrafic, ca toate vasele marinei militare bulgare aflate la Varna, să părăsească de urgență portul cu destinație pentru Sevastopol.

Tot guvernul bulgar a dat ordin încă înainte ca trupele române să fi trecut Dunărea, să se ridice arhivele din Ruscuc, cari au fost îndată expediate la Sofia.

Un răspuns la protestarea Bulgariei.

Din București s'a trimis următoarea telegramă d-lui Stanceff, ministrul Bulgariei la Paris, telegramă care a fost expediată în copie și ziarelor »Le Temps« și »Matin«:

„Considerăm ca îndrăzneată protestarea voastră contra armatei române, ocupând după concepțiunea guvernului dv. teritoriile bulgare locuite de femei și copii în același moment când în Macedonia curajoșii voștri soldați în fugă, asasează populațiunile lipsite de apărare și răniții desarmați.

De altfel armata noastră continuă a înainta, dorind din toată inima să întâlnească în sfârșit pe exinvingătorii armatei turcești, desorganizată și lipsită de muniții — pe faimoșii voștri eroi, rușinos bătuți astăzi și de greci și de sârbi, aliații voștri, pe cari i-ați trădat“.

Mișu Seulescu, vicepreședinte al Camerei, Dr. C. Anghelescu profesor universitar, deputat, Gr. Ciuntu deputat, Emil Petrescu fost prefect de poliție, D. Iarca senator, I. Mallo fost deputat, N. N. Săveanu deputat, D. Neagu avocat, I. Caracaș avocat, A. Bolintineanu inginer, I. Păucescu deputat, V. G. Ștefănescu arhitect, D. Carp avocat, G. Malcoci avocat, G. Ivașcu avocat, C. Rădulescu avocat, Tatos avocat, Alexandru Iliescu deputat, G. Tascu fost deputat, G. Clinceni procuror de Curte Cralova, Mumulanu avocat, Steriade magistrat, B. Mangăru senator, M. E. Papamihalopol fost deputat, Stavri Predescu avocat, H. Fundăteanu fost senator.

Voci de presă.

„Le Gaulois“ din 11 Iulie st. n., sub semnătura lui René d'Aras, spune:

»Decretând mobilizarea armatei sale, România și-a asigurat un rol hotărâtor, în deslegarea conflictului. Ea va impune arbitrajul fără condițiuni, când va crede, că echilibrul balcanic amenințat să fie rupt, și mai ales când va avea toate forțele sale gata să intre în campanie“.

Ziarul „Matin“ arătând binefacerile României aduse în trecut Bulgariei scrie între altele:

»Atitudinea României a fost atât de corectă, atât de amicală chiar, încât multe personaje politice române au fost în numeroase ocazii acuzate de bulgarofilie excesivă. În schimb, Bulgaria a dat totdeauna probă de o rea voință inexplicabilă față de vecina sa.

»Nu trebuie în adevăr să se uite, că Dobrogea a fost dată României de către Europa, în schimbul unui pământ românesc cu mult mai bogat. Guvernul român de azi are sentimentul, că în faptuștea un act de apărare inteligentă“.

„Deutsche Tages Zeitung“ din Berlin scrie:

»Atitudinea Bulgariei în fața acțiunii militare a României este foarte curioasă. Bulgaria crede, că declarând că nu e în război cu România, va putea scăpa mai ușor în conferința dela Petersburg. Se înșală însă. Tripla alianță va fi de partea României, pentru ca aceasta să-și realizeze cererile“.

In n-rul de alături al ziarului „Neue Freie Presse“ citim următoarele:

»Flotila militară română de pe Dunăre se compune din 4 monitoare absolut moderne și din opt vedete de mare înălțime. Forțele navale ale Bulgariei sunt cu desăvârșire inferioare. În asemenea împrejurări, România fiind suverană pe Dunăre, flotila sa militară se va putea întrebuița aproape exclusiv pentru înlesnirea operațiunilor armatei de uscat. După ultimile știri din Sofia se poate presupune, că Bulgaria nu va opune României nici o rezistență pasivă sau activă pe Dunăre, vedetele române vor fi absolut suficiente pentru a zădărnici ori-ce acțiune bulgară pe Dunăre. Așa fiind, monitoarele vor avea deplină libertate de acțiune pentru a coopera în voce cu armata de uscat“.

Din „Morning Post“.

»Oamenii din toate clasele, alături de țărânie, înțeleg că e vorba de o chestiune de cea mai înaltă însemnătate pentru România. Asta explică entuziasmul extraordinar cu care a fost primit ordinul de mobilizare“.

»Rezerviștii se duc la corpurile lor cu inima plină de avânt. Intr'adevăr, eu n'am văzut niciodată un asemenea entuziasm în România. Oameni, cari își amintesc evenimentele din 1877, când România s'a unit cu Rusia în războiul împotriva Turcilor, declară că entuziasmul e mai mare decât în momentul independenței române. Entuziasmul la București a ajuns la un grad extraordinar; personalitățile cele mai eminente ale societății au părăsit familiile lor pentru a intra în armată. Adevărul e că o parte din România înțelege, că războiul va fi o întreprindere gravă și că pe de altă parte poporul e hotărât să-l ducă la cel mai bun sfârșit“.

Din București primim următoarele amănunte cu data de ieri:

Măne, Mercuri se întrunesc corpurile legiuitoare române. Sesiunea parlamentară va ține probabil două zile. În consiliile de miniștri, țintute ieri și azi, s'a întocmit mesajul regal de deschidere, care a fost semnat de Maj. Sa și s'au discutat proiectele de legi, cari vor fi supuse parlamentului în legătură cu mobilizarea. Intre altele guvernul va cere dela parlament votarea unei legi, care să dea guvernului posibilitatea de-a proclama, când necesitatea va cere, starea de asediu.

Plecarea ministrului Kalincoff.

Oficiosul »Le Politique« publică următorul comunicat:

»D-l Kalincoff însoțit de întreg personalul legațiunii a părăsit Duminecă București cu un tren special. Înainte de a pleca fostul reprezentant al Bulgariei a căutat, în tot timpul cât a durat misiunea sa la noi, să stabilească legături mai bune cu România și guvernul bulgar trebuie să regreta, în acest moment că nu a ținut socoteală de sfaturile trimisului său dela București. Prin această plecare provocată, starea de războiu e definitiv stabilită între România și Bulgaria“.

Protecțiunea supușilor bulgari din România a fost încredințată legațiunii rusești.

Dispoziții și măsuri noul.

Ministerul de război comunică spre publicare următoarele două comunicate oficiale:

Știrile relative la plecarea Mareșalului Quartier General precum și cele relative la numărul trenurilor militare, care au circulat, nu sunt exacte. Asemenea știri chiar când ar fi adevărate nu se publică, de oarece nu pot folosi de cât dușmanului țării.

Ministrul de războiu primind zilnic numeroase cereri de angajări de voluntari sau reangajări pe timpul campaniei, se aduce la cunoștința tinerilor cari fac asemenea cereri ca să le adreseze direct corpurilor de trupă unde doresc a se angaja.

Ministerul de războiu a hotărât să comunice de patru ori pe zi știrile ce va primi: La orele 10 dimineața, la 3, la 5 și la 12 noaptea.

— Marele stat major general al armatei a formulat o carte poștală fără taxă, de culoare albă, care va putea fi trimisă de militarii de orice grad și de funcționarii civili din zona de operații a armatei, către familiile lor. Această carte poștală nu va purta nici data, nici localitatea de unde este scrisă. Ministerul de interne a încuviințat ca această carte poștală să fie scutită de orice taxă.

— Vasele „Impăratul Traian“, „România“ și „Ștefan cel Mare“ au fost transformate în spitale. Medicii cari vor conduce aceste spitale sunt d-nii doctori: G. Nanu, Carnabell, Vasiliade, Gheorghiu și un domn colonel, medic militar.

Știri diverse.

Cu privire la inscrierile de voluntari ziarul constată, că s'au înscris până acum și au plecat pe câmpul de războiu peste 3000 de români transilvăneni.

— Călătorii sosiți deli Călărași, comunică cum că toată lumea a admirat excelentul material militar român pentru facerea podului provizoriu peste Dunăre.

— Vineri a avut loc în Brăila o frumoasă manifestațiune latină. Colo-niile franceză și italiană s'au unit cu populația română, și cu steagurile celor trei națiuni întrunite au salutată călduros plecarea ostașilor brăileni.

Lată textul manifestului lipit pe strade cu acest prilej:

„Latina gintă e regină
Print'ale lumii ginte mari,
Ea poartă'n frunte-o stea divină
Lucind prin timpii se-ulari“.

Pentru familiile luptătorilor.

Luni s'a început la camera de comerț din București distribuirea ajutoarelor în bani date familiilor ostașilor plecați în războiu sub conducerea d-lui Hagi-Tudoraky. Aglomerația a fost foarte mare. Cu toate aceste ajutoarele de 15—45 lei pe timp de 15 zile s'au putut distribui în ordine. Ajutoarele se dau familiilor pe baza certificatelor liberate de autoritățile publice. În decursul zilei de Luni s'au distribuit în total 14.000 lei la vreo 500 familii. Impărțirea ajutoarelor în bani va continua în fiecare zi, până când se vor epușa toate cererile.

În decursul distribuiri au avut loc scene foarte duloase. Un fapt foarte interesant, din cele mai demne de notat, este și următorul:

S'a prezentat la birou o femeie cu

o cerere de ajutor, în care se spunea că are patru copii iar bărbatul ei este plecat la războiu. Când a fost întrebată în ce regiment se află bărbatul ei, femeia a răspuns că e dus de mult, într-un regiment bulgăresc, căci bărbatul ei este bulgar.

Membrii comitetului, aflați de față, au fost mișcați și de naivitatea femeii și de situația ei nenorocită. Se înțelege că, deși România e azi în vrăjmășie cu Bulgaria, simțămintele de umanitate ale membrilor comitetului au fost mai puternice decât acela al vrăjmășiei. În consecință membrii comitetului au hotărât să ajute și pe această nenorocită femeie, demnă de milă și de ocrotire.

Tratatul pentru armistițiu.

Îndârjirea Grecilor și Sârbilor.

Guvernul Rusiei lucră cu mare aparat pentru încheierea unui armistițiu între beligeranți. Nizuințele Rusiei întâmpină însă mari greutăți, deoarece Bulgarilor nu se mai dă nici un crezământ din partea aliaților lor de odinioară. Guvernele din Belgrad și Atena au răspuns la intervenția Rusiei, că înainte de-a încheia pacea, trebuie să se stabilească pe câmpul de războiu preliminarele păcii, căci Bulgaria ar putea ușor folosi un eventual armistițiu pentru a-și strânge armata distrusă și a începe din nou războiul.

Cererile Sârbilor și Grecilor.

Prim-ministrul Sârbiei, Passici și ambasadorul Rusiei Hartwig întâmpină mari greutăți în acțiunea lor de pacificare. Partidul militar sârbesc nu se mulțumește cu învingerile de până acum și nu vrea să încheie armistițiu, până ce Bulgarii nu vor fi scoși cu totul din Macedonia.

Grecia de altăparte nu se mai mulțumește cu Salonicul, ci pretinde întreaga coastă a mării egeice.

Armatele sârbe și grecești înaintază necontenit. O știre din Ueskub spune, că în luptele de 8 zile, cari s-au dat la Krivolac, Cociana și Istip, Bulgarii au avut 25.000 morți și răniți, iar Sârbii 17.000.

Turcii înaintază.

Știri din Constantinopol anunță, că armatele turcești au ocupat orașele Rodosto și Orlu. Bulgarii se retrag.

Criza din Fiume. Din Fiume se anunță, că contele Wickenburg a luat conducerea administrației orașului. Din cetățenii orașului s'a format un comitet de 24. de membrii cu scopul, să controleze acțiunea guvernatorului, ca acesta să nu vină în contrarietate cu autonomia asigurată în lege.

Bravi oameni, cari grije se a-tenție de drepturile lor autonome!

Sandjacul. Din Sofia vine știrea necontrolabilă, ca monarhia austro-ungară intenționează a ocupa sandjacul de Novbazar.

În legătură cu aceasta se fac diferite combinații. »Berliner Morgenpost« a fost avizată din Viena, că șeful sta-

tului major Kowrad de Hôzendorf a propus, ca monarhia să intre în sandjac, deoarece numai în chipul acesta se poate susține echilibrul în Balcani. Propunerea nu a fost primită și în urma refuzului, Konrad și-a prezentat abdicarea. Faptul se ține de-oamdată în secret.

Știrile aceste trebuie primite cu rezervă.

Nu avem credit. Din Paris s'a anunțat, că acolo s'au început tratative cu un grup de bancheri pentru contractarea unui împrumut de bani pe seama statului ungar. Tratativele însă dau de greutate. Ungaria nu prea are credit pe piața de bani din Paris.

Ministrul de externe al Angliei Grey a declarat în ședința de alături a casei comunelor, că situația creată de noul războiu din Balcani e atât de complicată din punct de vedere politic și geografic, încât o intervenție a Puterilor mari s'ar putea face numai dându-se unei singure Puteri mandat de-a interveni. Cu toate aceste avem perspectiva, că războiul va înceta în curând de sine. Mai întâi acțiunile războiu e atât de grozav, încât nu va fi de lungă durată, apoi intențitatea în sine a luptelor va grăbi sfârșitul războiului. În fine e nădejdea, că din acest războiu nu se vor ivi astfel de complicații, cari să conturbe raporturile bune între una sau alta dintre Puteri și cari să periclitizeze concertul european.

Scăderea populațiunii în Franca Premii pentru familiile cu copii.

Zilele aceste o scurtă depeșă din Paris anunța următoarele:

Camera a votat proiectul guvernului, ca familiile cu copii mari mulți să fie premiate din partea statului.

Depeșa aceasta deschide o perspectivă tristă și îngrijitoare asupra stărilor demografice și statistice ale populațiunii franceze. Ea ne revoacă în memorie timpurile decadente ale imperiului roman, când elementul roman se topea, scădea din deconiu în deconiu și împăratul August a voit să oprească prin o lege împuștinarea poporului roman, falnic, de odinioară. Asămănarea se potrivește și în altă privință. În timpul declinului numeric al populațiunii, Roma se afla în culmea înfloririi, unde viaa cultura cea mai înaltă și de unde artele și științele se răspândeau în toate părțile lumii, ca tot ațtea raze luminoase și risipitoare de întuneric. În o situație analoagă se găsește Franca, nobila țară latină. În afară de politică, ea este azi cea mai cultă și bogată țară de pe glob. Și acest popor, dotat cu genialitate și cele mai înalte aptitudini spirituale, Franca cu ideile ei generoase și umanitare, e amenințată de o catastrofă. Poporațiunea ei scade uimitor din deceniu în deceniu, fără a se putea opri — pe povârnișul decadentei. Dar să vedem câteva cifre privitoare la acest fenomen, despre care s'a scris atât de mult în ziare și broșuri și care preo-

Noul hotar al Dobrogei.

D-l prof. G. Margoci publică în „Minnerva“ un important articol, în care constată, că România nu mai poate rămânea astăzi pe lângă linia Turtucaia—Balcic, cerută ca minim în timpul său, ci din motive de strategie și interese economice trebuie să-și ia maximul trebuințelor sale, căci Bulgarii, ori cât de puțin ar lua România, vor fi totuși dușmanii perpetui ai țării românești. Apoi continuă:

Azi nu putem să rămânem la Turtucaia—Balcic din numeroase motive: 1) Când noi cerusem Turtucaia—Balcic nu credeam că Turcii vor da Adrianopolul și valea mănoasă a Mariței cu afluenții ei cu tot.

2. Atunci nu credeam, că eșirea la marea Egee a Bulgarilor va cuprinde cele 2 mari porturi ale Traciei Cavala și Dedeagaci, pe care nici ei nu credeau și nici nu sperau că le vor avea.

3. Când am indicat noi Turtucaia—Balcic se zicea de Albania și Macedonia, că vor deveni autonome. Acum însă Macedonia va fi într'un fel sau altul împărțită, Bulgariei; venindu-i o parte cu mult mai mare decât credeam noi.

4. Prin împărțirea Macedoniei câteva sute de mii (peste 700.000) de Aromâni sunt împărțiți între cele 3 state, ceea ce înseamnă pierrea Aromânilor

ca popor etnic separat și slăbirea cu cel puțin 300.000 suflete a neamului românesc conștient.

5. Pe lângă Aromâni la Sud de Dunăre avem regiuni întregi locuite de Români (în Serbia orientală, valea Timocului și dealungul Dunărei în total peste 300.000) ce mărește populația regatelor sârb și bulgar.

Așa dar față de înaintarea Bulgarilor până la marea Egee și dincolo de valea Mariței oricum va fi împărțirea Macedoniei, azi avem dreptul să cerem chiar o compensație în virtutea pierderii ce suferim în neamul nostru răsfirat, a valorii noastre de stat civilizată și a puterii noastre militare.

În stabilirea granițelor să ne inspirăm de la natura, care indică normele de așezarea și separarea popoarelor ca și caracteristicile climatei și condițiile de viață animală și vegetală. Dobrogea bulgărească (așa zisul cvadrilateral) este un podiș format dintr'o stevă de straturi calcare înclinate spre Nord și Est. Din valea Dunărei dealurile late se sue mereu până ajung în dreptul liniei Ruscuc—Varna la o culme de cea mai mare înălțime între 350 și 450 m. Apele de pe acest podiș se scurg toate spre Dunăre prin văi scobite adânc 100—150 m., și cu cline repezi, prăpăstioase. Numai între Mangalia și

Varna avem două-trei văi scurte ce se deschid spre mare.

În partea despre Sud acest podiș este limitat prin două văi mari, de direcție aproape E—V. una în prelungirea alteia: Biell Lom se deschide la Ruscuc în Dunăre, Provadia se deschide în mare la Varna. Văile și apele nu sunt granițe bune decât când sunt mari; acestea dar nu pot fi luate în considerare. Granița noastră trebuie să rămână sus pe cumea Deliormanului.

O linie Turtucaia—Dobrici—Balcic ar trebui să tae deacurmezișul vre o 7—8 văi mari impracticabile. Mișcări de trupe dela E. la V. și căi de comunicație directe sunt absolut excluse; azi șoselele concură la Dobrici pe platou, și converg pe văi și pe podișuri spre Silistra conform terenului. O astfel de linie nu e-ar permite facerea unui pod la Turtucaia unde Dunărea prezintă unul din rarele puncte priincioase pentru facerea unui pod, și care nu se prezintă la Silistra. O astfel de linie din punct de vedere economic politic și militar ar fi tot așa de slabă ca și cea actuală.

Trebuie deci să mergem la culmea Deliormanului, fără Ruscuc, dar cu Varna.

Hotarul cel nou trebuie să plece la Vest din valea Iuziucilor (la jumătate distanță între Turtucaia și Ruscuc)

să iasă la culme între Vătov și Balbunar, să ție culmea până la Cozlușea, de unde să tae deacurmezișul valea Provadia, să iasă în mușea de Arvenesca la sud de Varna până la mare.

Ruscucul din motive politice și geografice rămâne afară; el e o metropolă importantă bulgărească și cel mai însemnat port pe Dunăre. De l-am avea în interiorul graniței noastre ar fi un ghimpe prea mare: să sperăm (chiar imposibilul) că totuși poate vreedată se vor cuminti Bulgarii și să avem o vecinătate suportabilă.

Cu Varna însă nu este tot așa. Bulgaria mai are Burgasul port la marea Neagră și câștigă două porturi la marea Egee. Varna ca toate porturile mării Negre, este cosmopolit, Grecii și Turcii constituind din cel 35.000 loc. (cum se vede chiar pe hărțile etnografice bulgărești) marea majoritate. Lucrările pentru port deabia sunt la început; clădirile mari nu sunt ale Bulgarilor, iar regele Ferdinand poate poseda Euxinogradul în România, cum are moșii în Ungaria și Germania.

Dar Varna ne trebuie pentru ca să facem un mare și general port românesc. Constanța rămânând ca port de petrol, iar din Mangalia să facem portul militar. Dobriciul este legat cu Varna prin cale ferată și să nu mai punem o vamă bulgărească între Bucu-

rești și mare, când vom face linia București—Turtucaia—Silistra—Dobrici—Varna. Varna ne trebuie, pentru a pune mai mare stăpânire pe Marea Neagră recunoscută prin posesiunea gurilor Dunărei.

Varna ne trebuie în fine nouă, poporul aci cel mai înaintat în cultură, pentru a răspândi lumină în orientul încă întunecat.

Luând cvadrilaterul cu Varna nu luăm multă suflare bulgărească, știut fiind, că această parte are o densitate de populație mică și fiind locuită mai ales de Turci și Tătari. Colonizarea acestei regiuni n'a avut succes, Bulgarii dela munte neputându-se deprinde cu clima și viața de stepă.

În afară de Români în orașele și satele Dunărene (Turtucaia este curat românesc) Dobrici ca și Varna, Balcic și Cavarna sunt pe jumătate turcești sau grecești. În cvadrilater cu Varna nu vom găsi nici 30.000 Bulgari. Orașele bulgărești-turcești: Razgrad, Sumla, Novbazar, Provadia etc. ca și linia ferată ce le unește cu Ruscuc rămân Bulgariei.

Sunt sigur, că și din motive strategice se impune ca hotar tot culmea Deliormanului cu Varna.

cupă în mare măsură opinia publică franceză.

Cauza principală a depopularizării franceze este, că numărul nașterilor e mai mic întotdeauna decât cazurile de moarte. D. e. la 1872 numărul nașterilor a fost în Franța de 966 mil. De atunci acest număr scade constant. La 1902 nașterile au fost de 845 mii, la 1911 numai de 732 mii etc. Pe câte 10 mil de locuitori în Franța se revin 208 nașteri. Aceasta e cel mai mic număr de producțiune, căci în Anglia numărul nașterilor este 275, în Italia 325, în Germania 335, în Spania 341, în Austria 350 și în Rusia 486.

Prezidentul oficiului de asigurare socială, Bertou a calculat, că dacă rapoartele nu se schimbă, după una sau două generații poporul francez de 40 milioane se va reduce la 10 milioane.

E natural, că pentru împedirea depopularizării se fac fel de fel de proiecte și cercurile competente se interesează mult de acest fenomen periculos.

Unii au făcut planul că fiecare tată de familie, lipsit de avere, care are mai mult de trei băieți, să primească de la stat o remunerație anuală de 60 cor. de fiecare băiat. La văduve această remunerație s'ar da de ja și la al treilea băiat. În sensul acestei legi statul ar avea să jertfească pentru sporirea populației cam 40 milioane de cor. pe an.

Un alt proiect, mai practic, a fost primit de camera de asigurare socială. Acest proiect se bazează pe principiul de-a premia nașterile. La nașterea băiatului al patrulea părinții au să primească un preniu de 500 cor.

Mama, cu opt băiați are să primească o rentă anuală de 1000 cor. După un calcul făcut anticipativ, Franța în chipul acesta ar avea pe an cu 80 mii mai multe cazuri de naștere și aceste ar costa statul 126 milioane de franci pe an. Suma aceasta nu e atât de mare, căci se știe, că statul contribuie cu sume considerabile, cu milioane, d. e. pentru promovarea prăsiirii câtor.

Spesele recerute s'ar acoperi din dăruire, ce se va lua dela burlaci și dela familiile fără băiați sau numai cu un băiat.

În sensul acesta a făcut guvernul francez proiectul, pe care l-a votat camera. El speră, că a nimerit cea mai potrivită cale și a aflat mijlocul cel mai cu efect — banul — ca să salveze Franța de pericolul depopularizării. Viitorul apropiat ne va arăta intru cât se va valora acest mijloc față de fenomenul scăderii populației, un fenomen mai rar în viața popoarelor.

In atențiunea abonaților noștri.

In vederea evenimentelor mari dela ordinea zilei și cu deosebire în vederea operațiunilor armatei române pe teritoriul bulgar am angajat un curier special, cu ajutorul cărui suntem în plăcuta poziție de a aduce în „Gazeta Transilvaniei” zilnic știrile cele mai nouă și autentice, cari în aceeași zi apar și la București.

Faptul acesta este cu atât mai important în aceste zile pline de avânt național, cu cât în urma cenzurii severe a guvernului român servirea în curier prin telegrame sau prin poșta aeriană este imposibil.

Și pentru a vă arăta, că stim. noștri abonați să aprecieze jertfele mari ce le aducem pentru obținerea acestui serviciu informativ prompt. In același timp îi rugăm să recomande narul nostru spre abonare în cercuri cât mai largi, iar pe restanțierii îi rugăm să se grăbească cu reînnoirea abonamentului pentru a nu li se întrerupe trimiterea ziarului tocmai în aceste zile agitate.

In chioșcul de ziare din Sibiu Hermina Frank, strada Cîsnădiei se află de vânzare zilnic dimineața cel mai nou număr din „Gazeta Transilvaniei”

Complicațiunile Balcanice și România. Un amic din Italia ne trimite ziarul italian „La Patria, il Resto del Carlino”, ce apare la Bologna. Ziarul publică cu titlul de mai sus un articol, de Roberto Fava, în care se arată importanța României în complicațiunile actuale din Balcani, remarcând atitudinea corectă și rezolută a României. Accentulază, că mobilizarea a pretinso chiar poporul, dovadă entuziasmul general, ce stăpânește întreaga țară. »România — zice M. Fava — se ridică mult peste statele Balcanice; ea are o populațiune unitară, cu iubire ferbinte de patrie, gata la toate sacrificiile pentru onoarea și mărirea națiunii....

ȘTIRI.

— 3 Iulie 1918.

Pustiirile potopului. Ni se scrie din Maramurăș: Din 10 Iulie începând comitatul Maramurășului este un adevărat cuib de mizerie. Asupra ținutului se țiu lanț potopurile și pustiirile, întreg comitatul a fost o mare de apă. În urma retragerii căreia, au fost nimicite și lăsate în mizerie 50 de comune. Pagubele sunt incalculabile. Peste 80% din recolta comitatului a fost pusă în mizerie de furia apelor, cari au făcut neroditoare pe ani de zile ținuturi întregi, înămolindu-le și acoperindu-le cu prundiș și pietrii. Drumurile sunt atât de striccate, încât nici până la toamnă nu vor putea fi aduse în ordine. Pustiire și lacrimi prin toate părțile. Întreg Maramurășul e o adevărată vale a plângerilor. Râul Rona a stins și 10 vieți omenești. Populația nenorocită își plânge disperată soarta și ajutorul nu vine din nici o parte. Ministrul de interne s'a interesat prin vicecomite, dacă poporul are lipsă de ajutor, și — își stă mintea 'n loc! — vicecomite în loc să răspundă la întrebarea ministrului, se plânge că »podurile și drumurile și străzile și podurile au suferit mari stricăciuni, fără însă a aminti ceva de neagra mizerie a poporului disperat.

Din Alba-Iulia se anunță, că o mare parte a orașului, afară de orașul intern, a fost acoperită de apă. Murașul s'a revărsat cu atâtă furie și atât de repentin, încât o mare parte a populației numai cu ajutorul luntrilor s'a putut salva, părăsindu-și locuințele. Mulți, numai forțați, și-au evacuat locuințele; mai multe case au fost prăbușite. Apa străbătut chiar și pe ferestri în unele locuințe mai jos situate. Pagubele sunt colosale și tot așa mizeria la care au ajuns cei năpăstuiți. Circulația prin părțile acoperite de apă o mijlocesc soldații cu luntrii.

Correspondentul din Bistrița ne scrie:

Fîind în părțile muntoase ale Bărgăului o rupere groaznică de nori, și uvoiul de ape a potopit toate comunele din preajma păraelor. Bistrița furioasă a eșit din matcă, măturând toate podurile și cauzând pagube de mil cor. În Bistrița a rupt țevile de apeduct și toate trei podurile. Potopul a rupt țărnișul, a inundat casele din apropiere, surpând șoproane, măturând grădini, mutând țărnișul. Traseul căii ferate e nimic pe întinderi mari. Serețele și sub apă, poporul și-a părăsit locuințele. De Joi nu avem nici o comunicație de tren, suntem izolați, nu primim poștă. E jale și mizerie pretutindeni. Din Sieu apa năvalnică a dus vre-o zece case. În comune săsești a ieșit mulțimea dând ajutoare; comunele românești sunt reduse la ajutor propriu. Cărmădarilor din Bistrița le-a măturat apa grădiniile. Victime până acum nu sunt. Se lucră foarte încet pentru readucerea în ordine și repararea căilor de comunicație.

Convocarea. Comitetul despărțământului Șercaia al »Asociației pentru literatura română și cultura poporului român» convocă prima adunare generală cercuală pe ziua de sf. Ilie (2 Aug. 1918 st. n.) la orele 11 a. m. în comuna Veneția inf. Din ordinea de zi remarcăm: »Monografia comunei Veneția de jos», de p. c. Iosif Comanescu, din Codlea. Cu ocaziunea acestei adunări se va aranja din partea tinerilor din Veneția inf. și jur o petrecere de vară la băile sărate din acel loc. La această adunare sunt invitați toți membrii și binevoitorii Asociației noastre. Toți acei domni și doamne, cari doresc a lua parte la masa comună, sunt rugați a se anunța d-lui Mateiu Mateiu dir. școlii normale din Veneția inf., cel mult până Marți în 29 Iulie a. c.

Pentru comitetul despărțământului: — Dr. Victor Fodor, dir. desp. Francu, secret. desp.

Din barbariile Bulgarilor. Correspondentul unui ziar italian scrie, că din 8.000 locuitori și 1050 case ale Nigrizei n-a mai rămas decât o grămadă fumegândă de ruine, din care iese mirosul acru al cârnii omenești și al caselor arse. Incendiarea caselor s-a făcut de către soldații bulgari, în strigătele de »ura» ale ofițerilor lor. Locuitorii Nigrizei fură mai întâi prădați de banii ce-i aveau asupra lor apoi împușcați. Unii dintre ei s-au putut salva fugind pe furis, dar se spune că peste 400 de inși au fost împușcați sau arși de viu. În fața celor mai scârboase și mai sângeroase acte ale soldaților, ofițerii cântau și-și făceau răs, fără ca să îndrume la ordine pe supușii lor.

Mulțămăntă. D-l profesor D. Lupan din Brașov, pe lângă colecțiunile de corpuri geometrice și de insecte, cari ni le-a trimis anul trecut, pentru școala noastră confesională din Rodbav, a mai binevoit a ne trimite și o colecțiune de plante (terbar). Primească sincerile noastre mulțămănte. — Rodbav la 28/VI 1918 v. Comitetul parohial gr. or.

Bandă de hoți. Se anunță din Kezdivásárhely, că în munții din comitatul Treiscaunelor s-a ivit o bandă de hoți, cari au furat de pe moșia Putna a firmei Groedel mai mulți cai, pe cari i-au trecut în România. Tot această bandă a jefuit o stână din Munții Brețului, după ce proprietarul ei l-au legat de un copac Proprietarul Fenig din Brețu, care avea locuința în marginea satului și-a găsit într-o bună zi casa jefuită și se bănușește că membrii bandei amintite ar fi făptuitorii. Se crede, că ar fi vorba tot de banda, care mai înainte cutreera munții din apropierea Brașovului și care în urma urmăririi pornită de jandarmi și miliție, și-a luat acum refugiu în Munții Treiscaunelor. Pentru prinderea hoților au fost concentrați mai mulți jandarmi.

Escursionistul român Caracaleanu — despre care am amintit la timp, că face incunjurul pământului cu bicicleta, pleacă din București — a ajuns la Paris. Distanța Lille—Paris a făcut-o în două zile și jumătate, străbătând în acest timp 272 chilometri.

AVIZ. Aduc spre știre, o-am început practica advocației în Beiuș — având cancelaria în casa domnului Teodor Cristea — strada Sf. Iovan Nr. 313. — Dr. Nicolae Bolcașiu, avocat.

Victime ale înghețatei striccate. Din Arad se anunță, că familia învățătorului român Nicolae Ștefu a consumat zilele acestea înghețată striccată, în urma căreia toți membrii familiei s-au îmbolnăvit de tifus. Georgina Ștefu a și murit în ziua, în care a luat înghețata, ceilalți membrii sunt grav bolnăvi. Oficiul medical caută acum cofetăria de la care cei amintiți își procuraseră înghețata

Știri mărunte. În anul acesta se împlinesc 100 ani dela inventarea chibriturilor, cari au înlocuit amnarul.

— Tot la Demir-Hisar, unde Grecii bat acum pe Bulgarii țarului de Sofia, Ferdinand — a fost înfrânt de către Bizanții acum 900 de ani țurul de Ohrida, Samuil.

— În Los Angeles (California) s-au ciocnit două trenuri electrice, rănindu-se peste 200 și rămânând morți 11 pasageri. Cauza ciocnirii au provocat-o niște copii, cari în neastâmpărul lor au întors semaforul, arătând că linia e liberă.

— O catastrofă de tren era să se întâmple lângă tunelul Simplon dela granița franco-italiană. Se știe că la gura dinspre Italia a tunelului e o uriașă poartă de fer, a căreia menire e ca în caz de războiu să închidă tunelul și astfel să apere Italia de o invaziune din partea Francezilor. Poarta e atât de puternică încât nici un expres cu cea mai mare viteză n-ar putea-o sparge. Altfel s'ar fi rupându-se lanțurile cu care e fixată, poarta s'a răsturnat pe șine închizând intrarea tunelului. Din întâmplare stațiunea din Genf a fost avizată la timp despre acest accident, așa că a putut opri acceleratul, care tocmai atunci pornise spre tunel.

AVIS. Caut un candidat de avocat cu praxă. Preferit e acela care posedă și limba germană. Dr. Herman Müller, avocat, Sibiu strada Cîsnădiei Nr. 31. 2-3.

AVIZ. Caut un candidat de avocat cu practică bună. Postul e a se ocupa cu 1 Septemvrie. st. n. eventual și mai curând. Dr. Dionisie Roman avocat. Mediaș (Medgyes). 2-5.

AVIS. Absolvent de gimnaziu cu matura caută ca elev începător, farmacia A. Coleșiu din Focșani, România 8-10

Din Brașov și Țara-Bârsei.

Din Cluj a sosit la Brașov o ceată de tineri excursioniști, cari au de gând să ocolească pe jos pământul în timp de 7 ani. Neavând bani, ei se susțin prin vindere de cărți postale, ceea-ce suntem rugați a aduce la cunoștința publică.

Pentru masa studenților români au mai contribuit: D-na văd. preoteasă Elena Maximilian din Stupini, pentru iubiții ei răposați: Ioan ca soț, Laurențiu fiu și Traian ginere, 30 cor.; d-l Dr. Ioan Moșoiu avocat în Brașov în memoria neuitatului său amic Ioan Urs de Margina 10 cor.; d-l Axente Moșoiu notar com. și soția Livia din Bran, în memoria neuitatului lor fiu Axente 50 cor.

Primească marinimoșii donatori sincerile noastre mulțămănte. — Direcșoalelor medii gr. or. rom. din Brașov

Necrolog. Cunoscutul fabricant Ioan Schiel, șeful fabricii Schiel, a încetat din viață eri după lungi suferințe în etate de 54 ani. Inmormântarea are loc mâne, Joi la orele 4.

Internatul școalelor medii gr. or. române din Brașov.

În internatul școalelor medii gr. or. române din Brașov se primesc elevii școalelor românești (gimnaziu, reale comerciale) din Brașov.

Clădirea e impozantă, aproape de școală și are: a) sale spațioase și luminoase de dormit (cu paturi de fier, cu somieră și saltea), b) sale luminoase de studiu, c) sale separate de mâncare (sofragerii), d) coridoare spațioase, închise, luminoase și încălzite, e) conduct de apă (din izvoare de munte), f) local propriu de baie cu dușuri, g) încălzire centrală (calorifer), h) infirmerie (spital) în grădină, i) grădină mare cu pomi. l) cât mai curând: lumină electrică. Elevii internatului vor avea: a) hrană bună, variată și igienică. b) control la prepararea lecțiilor, c) baie, d) tratament medical, e) supraveghere, lăsându-li-se însă peste zi și libertatea cuvenită. Internatul e proprietatea școalelor și bucătăria se conduce în regie proprie.

Taxa de 1 elev e 700 cor. pe an și se plătește în 4 rate antici-pative, eventual și lunar.

Condițiunile de primire. Cererea de primire se va da până în 15 Iulie v. și va fi însoțită de următoarele acte: 1. ultimul testimoniu școlar 2. act de naștere 3. act de revaccinare (numai pt. elevii claselor I—IV. gimn. și reale) 4. atestat medical, că elevul e sărătos 5. declarațiune legală, că părinții se supun normelor cuprinse în regulamentul internatului și admit în caz de proces competența judecătoreii din Brașov.

Fiecare elev va aduce cu sine: 6 cămăși de zi, 4 cămăși de noapte, pantalonii de baie, 6 ismene, 12 batiste, 12 pârchi de ciorapi, 6 ștergare, 3 cearceafuri de pat, 1 plapomă cu nasturi, 3 cearceafuri de plapomă cu găuri pentru nasturi, 1 pernă de cap, 3 fețe de pernă, perle de cap, de dinți, de haine, peptene des și rar, săpun, 2 pârchi de ghete, 4 șervete de masă, chi-piul și uniforma obligată la școalele noastre din Brașov.

Toate aceste lucruri trebuie consemnate într-un inventar, scris în 2 exemplare.

Părinții vor însemna cu arnicu roșu rufele și hainele, cosând pe ele numărul, ce se va da din internat deodată cu răspunsul de primire. Rufe defectuoase (sdrănțuite) nu se primesc.

Pentru asigurarea locului în internat se cere plățirea momentană a taxei pe una sau mai multe luni. Orice epistole precum și banii se vor trimite la adresa: Ioan Petrovici, profesor la gimnaziul gr. or. român din Brassó (Brașov), care va da toate informațiunile și deslușirile necesare.

Ca să nu fie nimenea expus de a fi refuzat în timpul ultim, e bine ca cererea de primire, sau cel puțin de prenotare, să se trimită cât mai curând!

Brașov, Iunie 1918.

Pentru direcțiunea internatului: (Strada Prundului = Porond u. Nr. 39).

Ioan Petrovici, profesor. 6-6

ULTIME ȘTIRI.

Sofia 16 Iulie. Ambasadorul Rusiei la Sofia Nekljadov a comunicat guvernului bulgar în mod oficial următoarele:

Serbia este dispusă să înceteze ostilitățile în cazul, când a-fară de teritoriile cucerite ar mai primi și ținutul Cociana, Grecia asemenea cu condiția ca afar de teritoriile ocupate de armata grecească Bulgaria să-i cedeze și triunghiul teritorial dintre Salonic, Seres și Orfani.

Ambasadorul Rusiei a fixat guvernului bulgar un timp de 48 oare pentru remiterea unui răspuns la aceste condiții.

Petersburg 16 Iulie. Ministerul de externe al Rusiei a fost informat în mod oficial, că Sărbia și Grecia doresc să înceteze ostilitățile, pretind însă, ca asupra condițiilor păcii să trateze direct cu Bulgaria. Prin urmare refuză orice mediațiune.

Belgrad 16 Iulie. Cu toate ordinele și intervențiile luptele continuă. Ziarul „Politika” este informat, că la Kuistendil lupta durează de 5 zile. Bulgarii se apără cu mare îndârjire contra atacurilor armatei sârbești. Sărbii încă n-au putut obține un succes hotăritor.

Londra, 16 Iulie. Regele Bulgariei Ferdinand a adresat ziarului „Evening News” o telegramă, declarând, că știrile despre pretinsele barbarii bulgare săvârșite asupra Grecilor și Sărbilor sunt neadevărate (?) și că Grecii și Sărbii sunt acei ce tratează în mod barbar pe Bulgari.

Peking, 16 Iulie. În China a izbucnit din nou războiul civil. În mai multe părți ale țării au loc lupte sângeroase.

București 16 Iulie (sursă oficială). O parte a armatei române a trecut aseară Dunărea prin două puncte și continuă înaintarea pe teritoriul bulgar.

București 16 Iulie. Nici una din Marile Puteri nu a făcut excepțiuni contra ținutei României. Ocuparea teritoriului bulgar nu mai întâmpină nici o restricțiune, așa că în caz de lipsă, României îi e deschis drumul la Sofia. România își menține pretențiunile de la începutul operațiunilor. Azi vor trece în Bulgaria 3 corpuri de armată pe la punctul Corabia. Un ordin de armată spune, că armata va trece Dunărea și nu va înceta operațiunile, până când nu se va subscrie armistițiul între Bulgari și Sărbii.

In laboratoriu dentistic al dlui Dr. Alexandru Dobrescu, medic specialist în dentistică, fost asistent la clinica universității din Graz, se fac tot felul de operații dentistice și tot felul de dinți artificiali, după metodele mai nouă. Brașov, Piața mare (Târgul căilor Nr. 4.) Telefon 271.

Se caută 2 candidați de profesor la internatul școalelor medii gr. or. române din Brașov. Se preferă cei cu calificățiune pentru fizică și matematică, sau pentru limbile clasice, având se propună 7-8 oare pe săptămână la școalele noastre medii. Leafa: 60 coroane lunar și întreținere în internat. Informațiuni dă prof. Ioan Petrovici, (Brașov, str. Prundului 89). 5-6

POSTA REDACȚIUNEI.

Silvescu în C. „O noapte de Crăciun” de D. a mai fost tradusă și publicată și la noi.

Proprietar: Tip. A. Mureșianu: Branisce & Comp Redactor responsabil: Ioan Brolea.

INCHIDEȚI GURA... dacă ai dinți urâți cumpără-ți un tub de pastă de dinți din cărbuni de tei „REFORM” cu 70 bani. — Folosind-o 3 zile vei avea dinți albi ca zăpada.

Atunci vorbește și spune-i ori și cui, că acest minunat preparat l-ai cumpărat în prăvălia lui E. A. Orendi și drogueria Lang și Theil în Târgu Grăulu

VISCHT OTTO, inventator și exclusiv singurul fabricant, farmacia „Orangyal” în Tatrang, comitatul Brașov. — Laborator chemic. — Singurul preparat care nu atacă dinții

Expert de croitorie în creștinat de Minister Pregătește în atelierul propriu **Haine de Domni** din stofe moderne cu lucrători de primul rang **Haine de Domni** din stofe moderne nejudiciene.

Tellmann Béla

Confectionare de mantale englezești pentru dame și costumuri.

21-25 Pentru studenți și orășeni prețuri moderate Comanda din provincie se execută, fără măsură, a lau sub în garanție.

Sonal de modă, **BRAȘOV**, Asociația Franț. Colțul Târgului Calilor deasupra meg. Scherer, etajul I.

Atelier dentist special I. de Viena.

CAROL BERNWIESER

fost asistent și tehnic de primul rang în atelierelor din Viena. — Atelier special de Viena pentru dinți moderni: Coroana de aur, poduri, lucrări de porțelan și aparate de dinți.

Optuatur, supărarea de vine și regularea pentru vorbit ș. a.

Oarele pe zi dela 9-12 și 3-6 oare. Duminica și sâmbătoarea dela 9-12 oare a. m.

BRAȘOV, Strada Castelului 46. Lângă Hotel Continental.

Magazinul D. BERBECAR.

Brașov, Strada Hirscher 7. Telefon 487.

Au sosit: Toate noutățile în stoffe de Rochi și bluse pentru vară. Trusouri complete pentru mirese și gineri.

Rochi se confecționează după măsură.

Hotel și Cafenea „METROPOL”.

Am onoarea a aduce la cunoștința On. public din Brașov și jur, și On. oaspeți din România că am luat în antreprisă:

Hotelul și cafenea „Metropol”

Brașov, Strada Neagră Nr. 2.

renovat și aranjat cu tot confortul necesar. 20 camere. Rog cu toată căldura Onor. Domni și Dame din România a cerceta Hotelul în sezonul de vară. Asigurând pe Onor. vizitatori de un serviciu prompt și cu atențiune, sper că voi fi sprijinit în noua mea întreprindere cu deosebire din partea On. public româneșc.

Cu toată stima

Iancu Acseente.

Stoffe de modă

la fel cu cele englezesti și frațuzesti, producție proprie, recomanda

Fabrica de Postav din Brașov

WILHELM TELLMANN & COMP.

Magazin de vânzare. strada Hirscher no. 16. Se află circa de 500 mostre resturi.

COFETĂRIA JEKELIUS

Brașov Strada Orfanilor Nr. 4.

recomandă prăjituri escelente numai din produse naturale făcute.

Asemenea prăjituri din străinătate calitate foarte bună.

Banca Națională a României.

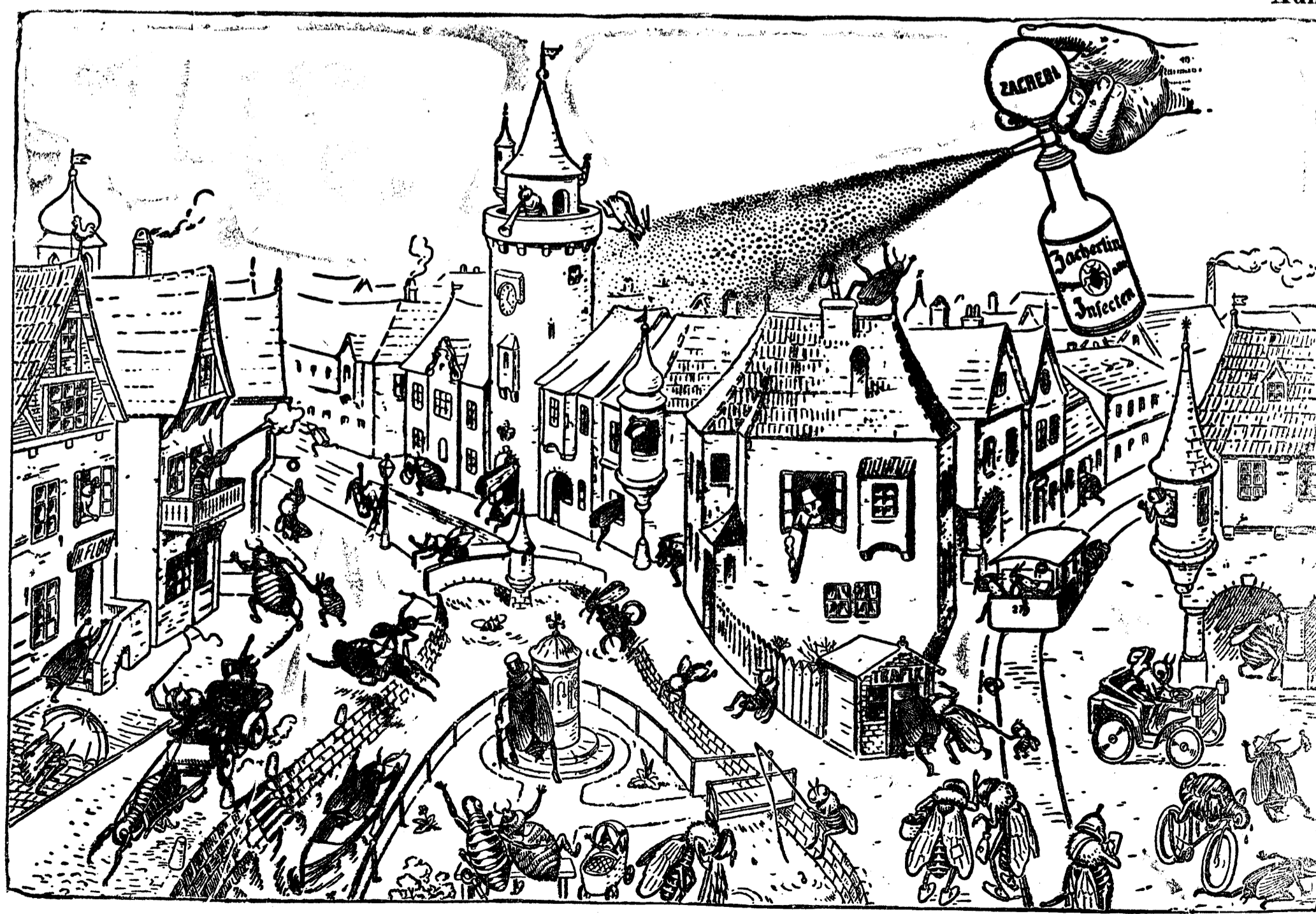
Situațiune sumară

1912		1913	
23 Iunie	Activ:	15 Iunie	22 Iunie
216.736,557	154778557 (stoc. Jaur . . . 143999297 61958000 (met.) trate c. aur 52768654	201.126,819	196.767,951
773,048	Argint și diverse monede . . .	1.407,957	1.292,962
194.497,427	Portofoliu Român și străin . . .	138.418,888	150.392,126
16.610,679	7424900 (Impr. pe ef. pub.) 19.150.400 9185779 (Incert) 15.747.538	34.711,246	38.897,938
13.273,740	Imprumutul Statului (fără dobândă)	12.802,059	12.802,059
11.945,720	Efectele Capital. Social	11.999,729	11.999,729
17.506,377	Efectele fondului de rezervă	17.199,377	17.199,377
4.191,821	Efect. fond. de amort. mob. și maș.	4.116,781	4.116,781
6.130,786	Imobile	6.439,610	6.442,185
814,786	Mobilier și Mașini de Imprimerie	887,672	887,980
1.141,210	Cheltuieli de Administrațiune	1.632,307	1.634,545
110.755,485	Efecte și alte valori de păstrare	113.830,767	114.626,127
68.399,833	Efecte în gaj și în păstrare provizorie	113.786,840	120.645,840
41.715,974	Conturi curente	31.053,300	35.491,807
8.432,477	Conturi de valori	7.744,141	7.571,638
1.602,359	Conturi diverse	3.894,170	4.856,832
714.528,410		701.051,663	725.675,877
	Pasiv:		
12.000,000	Capital	12.000,000	12.000,000
32.430,541	Fond de rezervă	34.540,298	34.566,998
4.766,612	Fond. amort. imob. mob. și mașini	5.076,460	5.076,460
458.366,120	Bilete de Bancă în circulațiune	381.296,350	404.150,970
2.990,059	Dobânzi și beneficii diverse	4.632,040	4.830,651
6.189,974	Conturi curente și recep. la vedere	13.519,135	7.567,083
170.155,318	Efecte și alte valori de restituit	227.617,607	235.271,967
18.637,786	Conturi diverse	22.369,773	22.211,748
714.527,410		701.051,663	725.675,877
	Taxa: Scont 6%, «Dobânda» 6%		

Abonamente la „Gazeta Transilvaniei”

pot face ori și c pe mai îndelungat sau lunar.

Administr. „Gazetei Transilvaniei”.

Onorabilul comerciant ține de a vinde mușterilor săi „ZACHERLIN” cerut de ei, care are efect incomparabil de bun și nu, un alt surcet.

Din nefericire mai există și alți comercianți!

De aceia avertisăm pe amicii veritabilului „ZACHERLIN” de a băga bine de samă, să nu li se vândă sticle cu „Zacherlin” bine imitate, ci să observe ca numele „ZACHERLIN” să fie pus pe ele.

Fabricate clasă primă I

Pentru sezonul de primăvară și vară recomandăm produsele noastre renumite ca cele mai bune și anume:

- Stoffe de haine pentru domni Cheviot și Kangarn.
- Stoffe de costume pentru dame unicolor sdesen.
- Stoffe Double pentru paltoane, Ulster și mantale de dame
- Velours și Pimerstons pentru paltoane de earnă și puleto
- Cheviot și Kangara negru pentru costume salon, irac și smoking.
- Stoffe Loden impenetrabile pentru sport și costume de vânat
- Stoffe de uniforme pentru locot și voluntari
- Plederi pentru volaj, cergă pentru volaj, ășuri, cal, sovoara, etc. etc

Fabrică de postav, mărfuri de modă și tricotaș.

WILHELM SCHERG & Cie

17-50 **posit de vânzare!**

Fabricate clasă primă I

Nr. 671/913.

Publicațiune!

Aducem la cunoștință publică că **birtul comunal** provăzut cu licență de vândut spirtoase al comunei Szunyogszék (Țințari) să va da în arândă pe 3 ani începând din 1 Ianuarie 1914 prin licitațiunea ce să va ține în 6 August 1913 la 11 oare a. m.

Prețul de strigare: 2000 kor., iar vadiul 200 kor.

Condițiunile mai de aproape să pot privi la canceleria comunală.

Dat la Szunyogszék (Țințari) în 10 Iulie 1913-

2-2 **Primăria comunală.**